

EUROOPA KOHTU OTSUS

25. juuli 1991^{*}

Teenuste osutamise vabadus – Teistest liikmesriikidest edastatud raadio- või teleaadetes sisalduvate reklaamsõnumite ülekandmise suhtes kehtestatud tingimused

Kohtuasjas C-288/89,

mille esemeks on Euroopa Kohtule EMÜ asutamislepingu artikli 177 alusel Raad van State (Madalmaad) kohtuosakonna esitatud taotlus, millega soovitakse saada nimetatud kohtus pooleli olevas vaidluses järgmiste poolte vahel:

Stichting Collectieve Antennevoorziening Gouda ja teised

ja

Commissariaat voor de Media

eelotsust EMÜ asutamislepingu artikli 59 tõlgendamise kohta,

EUROOPA KOHUS

koosseisus: koja esimees presidendi ülesannetes G. F. Mancini, kodade esimehed T. F. O'Higgins, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias ja M. Díez de Velasco, kohtunikud Sir Gordon Slynn, C. N. Kakouris, R. Joliet, F. A. Schockweiler, F. Grévisse ja M. Zuleeg,

kohtujurist: G. Tesauro,

kohtusekretär: J.-G. Giraud,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Stichting Collectieve Antennevoorziening Gouda ja üheksa teist põhikohtuasja hagejat, esindajad: advokaadid B. H. ter Kuile ja L. H. van Lenep, Haag,

– Commissariaat voor de Media, esindaja: advokaat G. H. L. Weesing, Amsterdam,

– Madalmaade valitsus, esindaja: välisministeeriumi peasekretär B. R. Bot,

^{*} Kohtumenetluse keel: hollandi.

– Portugali valitsus, esindajad: massimeedia osakonna juhataja Rui Assis Ferreira, Euroopa Ühenduse asjade osakonna õigustalituse juhataja Luis Inês Fernandes ja Euroopa Ühenduse asjade osakonna juriskonsult António Goucha Soares,

– Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: õigustalituse ametnikud René Barents ja Guiliano Marenco,

arvestades kohtuistungil ettekannet,

kuulanud 21. veebruari 1991. aasta kohtuistungil ära suulised märkused, mille esitasid: Stichting Collectieve Antennevoorziening Gouda ja üheksa teist põhikohtuasja hagejat, Madalmaade valitsus, esindajad: J. W. De Zwaan ja T. Heukels, Belgia valitsus, esindaja: advokaat A. Berenboom, Brüssel, ja komisjon,

kuulanud 18. aprilli 1991. aasta kohtuistungil ära kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1. 30. augusti 1989. aasta otsusega, mis saabus Euroopa Kohtu kantseleisse sama aasta 19. septembril, esitas Madalmaade Raad van State (riiginõukogu) kohtuosakond kolm eelotsuse küsimust EMÜ asutamislepingu teenuste osutamise vabadust käsitlevate õigusnormide kohta, et hinnata siseseriikliku õiguse, millega kehtestatakse tingimused teistest liikmesriikidest edastatavate ning just Madalmaade kuulajas- ja vaatajaskonnale mõeldud reklaamsõnumeid sisaldavate raadio- ja telesaadete ülekandmisele kaabellevi kaudu, kokkusobivust ühenduse õigusega.

2. Need küsimused kerkisid esile vaidluses televõrgu kümne haldaja ja kaablikäitamise järelevalve asutuse Commissariaat voor de Media vahel nende tingimuste üle, mis on välismaalt edastatavates raadio- ja telesaadetes sisalduvate reklaamsõnumite edastamise suhtes kehtestatud Madalmaade 21. aprilli 1987. aasta seaduses, mis reguleerib raadio- ja telesaadete pakkumist, raadio- ja televisioonitasusid ning pressiasutustele antavat abi (Staatsblad nr 249, 4.6.1987, edaspidi „Mediawet”). Televõrgu haldajad on seisukohal, et need tingimused on vastuolus EMÜ asutamislepingu artikli 59 ja järgnevate artiklitega.

3. Kõnesolevad tingimused tulenevad Mediawet'i artiklist 66. Selles on sätestatud:

„1. Televisioonivõrgu haldaja võib:

a) kanda üle välismaa raadioringhäälinguasutuse raadiosaatjaga edastatud saateid, mida enamiku ajast võib kaablivõrgu teenindataval alal tavalise individuaalantenniga üldiselt rahuldava kvaliteediga otse vastu võtta;

b) kanda üle muid saateid kui need, mida on nimetatud punktis a ja mida edastab mõni välismaa raadioringhäälinguasutus või terve hulk niisuguseid asutusi raadiosaadetena vastavalt edastamisriigis kohaldatavatele õigusaktidele. Kui need saated sisaldavad reklaamsõnumeid, on nende eetrisseandmine lubatud ainult tingimusel, et need sõnumid

on tootnud eraldi juriidiline isik, et neid saab kava teistest osadest selgesti eristada ja et pühapäeviti neid sõnumeid ei edastata, et nende kogukestus ei ole kauem kui 5% kasutatavast eetriaegast, et raadioringhäälinguasutus vastab artikli 55 lõikes 1 sätestatud tingimustele ja tulu eraldatakse täielikult saadete tootmiseks. Kui need tingimused ei ole täidetud, on niisuguse saate eetrisseandmine siiski ka lubatud, kui selles sisalduvad reklaamsõnumid ei ole mõeldud just Madalmaade vaatajas- ja kuulajaskonnale.

[...]

2. Lõike 1 punkti b kohaldamiseks loetakse reklaamsõnumid igal juhul just Madalmaadele mõelduks, kui neid antakse eetrisse hollandikeelsete subtiitritega või hollandikeelse kavaosa jooksul või kohe pärast seda.

3. Minister võib teha erandi lõike 1 punktis b sätestatud keelust, kui tegemist on raadiosaadetega, mida edastatakse Belgias Belgia hollandikeelsele vaatajas- ja kuulajaskonnale.”

4. Mediawet’i artikli 55 lõikes 1 on ette nähtud, et põhimõtteliselt „ei või eetriaega saanud asutusi kasutada selleks, et võimaldada kolmandatel isikutel kasumit saada...”.

5. 6. jaanuari 1988. aasta otsusega määras Commissariaat voor de Media kõigile kümnele televõrgu haldajale trahvi, sest nad olid üle kandnud välismaa raadioringhäälinguasutuste saateid, mis sisaldasid eelnimetatud artikli 66 lõike 1 punktis b ette nähtud tingimustele mittevastavaid täielikult või osaliselt hollandikeelseid reklaamsõnumeid.

6. Need televõrgu haldajad esitasid selle otsuse peale Raad van State kohtuosakonnale hagi, väites, et eelnimetatud artikli 66 lõike 1 punkt b on vastuolus EMÜ asutamislepingu artiklitega 56 ja 59.

7. See kohtuorgan pidas seejärel vajalikuks esitada kolm küsimust EMÜ asutamislepingu artikli 59 ja järgnevate artiklite tõlgendamise kohta. Need küsimused on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kas EMÜ asutamislepingu artiklit 59 tuleb tõlgendada nii, et kui televõrgu haldajad annavad kaabellevi teel eetrisse reklaamsõnumeid sisaldavaid või mittesisaldavaid saateid, mida pakutakse neile kaabellevi, õhu või satelliidi kaudu välismaalt, luuakse sellise eetrisseandmise kui teenuste osutamise vabaduse piirang, kui liikmesriigi õigusnormiga on selle eetrisseandmise viisi suhtes kehtestatud niisugused piiravad tingimused nagu need, mis on nimetatud Mediawet’i artikli 66 lõike 1 ja punkti b teises lauses ning mida kohaldatakse samamoodi vastavate kavade suhtes, mida antakse eetrisse liikmesriigi territooriumilt?

2. Kas EMÜ asutamislepingu teenuste osutamise vabaduse sätete kohaldumisel peab eelnimetatud õigusnorm olema vaba diskrimineerimisest ja lisaks ka põhjendatud üldise huviga ega tohi olla selle eesmärgiga võrreldes ebaproportsionaalne?

3. Kas juhul, kui vastus teisele küsimusele on jaatav, võivad kultuuripoliitikaga seotud eesmärgid, millega püütakse säilitada raadio ja televisiooni erinevad vormid ja

mittekommertslikkus, ning eesmärgid, mis on seotud arvamuste kaitse ja mitmekesisusega raadios, televisioonis ja kirjutavas pressis, kujutada endast põhjendust eeltoodud tähenduses?”

8. Kohtuasja asjaolude, menetluse käigu ja poolte märkuste ulatuslikum kirjeldus on esitatud kohtuistungis ettekandes. Sellest toimikus olevast teabest tuuakse allpool ära ainult nii palju, kui on vaja Euroopa Kohtu arutluskäigu esitamiseks.

EMÜ asutamislepingu artikli 59 kohaldamisala

9. Nende küsimustega tahab liikmesriigi kohus teada, kas EMÜ asutamislepingu artiklis 59 on peetud silmas niisuguseid tingimusi, nagu on kehtestatud Mediawet'is teiste liikmesriikide territooriumilt edastatavate raadio- ja telesaadete ülekandmise suhtes televõrgu haldajate poolt, ning kui on, siis kas need võivad olla põhjendatud.

10. Selles osas selgub Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast (vt viimasena 26. veebruari 1991. aasta otsust kohtuasjas C-154/89: komisjon v. Prantsuse Vabariik, EKL 1991, lk I-659, punkt 12; sama kuupäeva otsust kohtuasjas C-180/89: komisjon v. Itaalia Vabariik, EKL 1991, lk I-709, punkt 15, ja sama kuupäeva otsust kohtuasjas C-198/89: komisjon v. Kreeka Vabariik, EKL 1991, lk I-727, punkt 16), et EMÜ asutamislepingu artikkel 59 eeldab eelkõige, et kaotatakse teenuste osutaja igasugune diskrimineerimine kodakondsuse alusel või selle tõttu, et tema asukoht on mõnes muus liikmesriigis kui see, kus teenuseid pakutakse.

11. Nagu Euroopa Kohus märkis 26. aprilli 1988. aasta otsuses kohtuasjas C-352/85: Bond van Adverteerders jt v. Madalmaade Kuningriik (EKL 1988, lk 2085, punktid 32 ja 33), on liikmesriikide õigusnormid, mida ei kohaldata teenuste suhtes ühtemoodi, sõltuvalt nende päritolust, ühenduse õigusega kooskõlas ainult siis, kui need kuuluvad niisuguse sõnaselget erandit kehtestava sätte kohaldamisalasse nagu EMÜ asutamislepingu artikkel 56. Sellest otsusest (punktist 34) selgub veel, et majanduslikku laadi eesmärgid ei saa olla avaliku korraga seotud põhjused selle artikli tähenduses.

12. Kui teenuste suhtes kohaldatavad eeskirjad ei ole ühtlustatud või kui nende suhtes kohaldatav kord ei ole isegi samaväärne, võivad EMÜ asutamislepinguga selles valdkonnas tagatud vabaduse piirangud teiseks tuleneda sellest, et riigisiseseid õigusnorme, mis puudutavad liikmesriigi territooriumil asuvat iga isikut, kohaldatakse teenuste osutajatele, kes asuvad mõnes teises liikmesriigis ja kes peavad juba täitma selle riigi õigusaktides sätestatud eeskirju.

13. Selles osas selgub Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktikast (vt viimasena eelnimetatud 26. veebruari 1991. aasta otsust kohtuasjas C-154/89: komisjon v. Prantsuse Vabariik, punkt 15; sama kuupäeva otsust kohtuasjas C-180/89: komisjon v. Itaalia Vabariik, punkt 18, ja sama kuupäeva otsust kohtuasjas C-198/89: komisjon v. Kreeka Vabariik, punkt 18), et niisugused takistused kuuluvad artikli 59 kohaldamisalasse siis, kui riigisiseste õigusaktide kohaldamine välismaa teenusepakkujate suhtes ei ole põhjendatud üldise huvi mõjuvate põhjustega või nendes õigusaktides väljendatud nõuded on juba täidetud eeskirjadega, mis on nende teenuste osutajate suhtes kehtestatud nende asukoha liikmesriigis.

14. Selles osas on üldise huvi mõjuvate põhjuste hulgas, mida Euroopa Kohus on juba tunnistanud, kutse-eeskirjad, mille eesmärk on kaitsta teenuste tarbijaid (18. jaanuari 1979. aasta otsus kohtuasjades C-110/78 ja C-111/78: Ministère public ja Chambre syndicale des agents artistiques et impresarii de Belgique ASBL v. Willy van Wesemael jt, EKL 1979, lk 35, punkt 28), intellektuaalse omandi kaitse (18. märtsi 1980. aasta otsus kohtuasjas C-62/79: SA Compagnie générale pour la diffusion de la télévision, Coditel jt v. Ciné Vog Films jt, EKL 1980, lk 881), töötajate kaitse (17. detsembri 1981. aasta otsus kohtuasjas C-279/80: Alfred John Webbi vastu algatatud kriminaalmenetlus, EKL 1981, lk 3305, punkt 19; 3. veebruari 1982. aasta otsus kohtuasjades C-62/81 ja C-63/81: Seco ja Desquenue & Giral v. EVI, EKL 1982, lk 223, punkt 14, ja 27. märtsi 1990. aasta otsus kohtuasjas C-113/89: Rush Portuguesa Ld^a v. Office national d'immigration, EKL 1990, lk I-1417, punkt 18) ja tarbijakaitse (4. detsembri 1986. aasta otsus kohtuasjas C-220/83: komisjon v. Prantsuse Vabariik, EKL 1986, lk 3663, punkt 20; sama kuupäeva otsus kohtuasjas C-252/83: komisjon v. Taani Kuningriik, EKL 1986, lk 3713, punkt 20; sama kuupäeva otsus kohtuasjas C-205/84: komisjon v. Saksamaa Liitvabariik, EKL 1986, lk 3755, punkt 30; sama kuupäeva otsus kohtuasjas C-206/84: komisjon v. Iiri Vabariik, EKL 1986, lk 3817, punkt 20; eelnimetatud 26. veebruari 1991. aasta otsus kohtuasjas C-180/89: komisjon v. Itaalia Vabariik, punkt 20, ja eelnimetatud sama kuupäeva otsus kohtuasjas C-198/89: komisjon v. Kreeka Vabariik, punkt 21), rahvusliku ajaloo- ja kunstipärandi kaitse (eelnimetatud 26. veebruari 1991. aasta otsus kohtuasjas C-180/89: komisjon v. Itaalia Vabariik, punkt 20), arheoloogia-, ajaloo- ja kunstiväärtuste taaskasutamine ning riigi kunsti- ja kultuuripärandit puudutavate teadmiste võimalikult laialdane levitamine (eelnimetatud 26. veebruari 1991. aasta otsus kohtuasjas C-154/89: komisjon v. Prantsuse Vabariik, punkt 17, ja eelnimetatud sama kuupäeva otsus kohtuasjas C-198/89: komisjon v. Kreeka Vabariik, punkt 21).

15. Euroopa Kohtu väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab riigisiseste õigusnormide kohaldamine teistes liikmesriikides asuvate teenuste osutajate suhtes tagama nende eesmärgi saavutamise ega tohi ületada seda, mis on vajalik selle saavutamiseks; teisisõnu on tarvis, et sama tulemust ei oleks võimalik saavutada leebemate eeskirjadega (vt viimasena 26. veebruari 1991. aasta otsust kohtuasjas C-154/89: komisjon v. Prantsuse Vabariik, punktid 14 ja 15; sama kuupäeva otsust kohtuasjas C-180/89: komisjon v. Itaalia Vabariik, punktid 17 ja 18, ja sama kuupäeva otsust kohtuasjas C-198/89: komisjon v. Kreeka Vabariik, punktid 18 ja 19).

16. Seda, kas niisugune õigusnorm nagu Mediawet'i artikli 66 lõike 1 punkt b, mis liikmesriigi kohtuorgani sõnul ei ole diskrimineeriv, sisaldab teenuste osutamise vabaduse piiranguid, ja kui jah, siis kas need võivad olla põhjendatud, tuleb arutada eelnimetatud põhimõtetest lähtudes.

Teenuste osutamise vabaduse piirangute olemasolu

17. Kõigepealt tuleb tõdeda, et niisugused tingimused, nagu on kehtestatud Mediawet'i artikli 66 lõike 1 punkti b teise lausega, sisaldavad kahekordset teenuste osutamise vabaduse piirangut. Esiteks takistavad need liikmesriigis asuvatel televõrgu haldajatel üle kanda raadio- ja telesaateid, mida pakuvad teistes liikmesriikides asuvad edastajad, kes ei vasta nendele tingimustele. Teiseks piiravad need nende edastajate võimalusi lisada oma

saadetesse just selle riigi vaatajatele mõeldud sõnumeid nende reklaamitegijate huvides, kes asuvad nimelt vastuvõtvast liikmesriigis.

18. Seega tuleb liikmesriigi kohtu esimesele küsimusele vastata, et niisugused tingimused, nagu on kehtestatud Mediawet'i artikli 66 lõike 1 punkti b teise lausega, kujutavad endast EMÜ asutamislepingu artiklis 59 osutatud teenuste osutamise vabaduse piiranguid.

Võimalus, et need piirangud on põhjendatud

19. Nagu komisjon põhjendatult märkis, kuuluvad need tingimused kahte eraldi kategooriasse. Kõigepealt on edastajate struktuuriga seotud tingimused: nad peavad usaldama reklaamitegemise saadete pakkujatest sõltumatule juriidilisele isikule, nad peavad eraldama oma reklaamitulu täielikult saadete tootmiseks; nad ei või lubada kolmandatel isikutel kasumit saada. Siis on reklaami endaga seotud tingimused: see peab olema selgelt reklaamina ära tuntav ja kava teistest osadest eristatud; seda ei tohi olla üle 5% eetriaajast; seda ei tohi eetrisse anda pühapäeviti.

20. Et vastata liikmesriigi kohtu esitatud teisele ja kolmandale küsimusele, milles soovitakse sisuliselt teada, kas niisugused piirangud võivad olla põhjendatud, tuleb neid tingimusi arutada eraldi.

A – Teistes liikmesriikides asuvate raadioringhäälinguasutuste struktuuriga seotud tingimused

21. Mis puudutab teistes liikmesriikides asuvate raadioringhäälinguasutuste struktuuriga seotud tingimusi, siis Madalmaade valitsus selgitab, et need on samad, mida peavad täitma Madalmaade raadioringhäälinguasutused. Seega vastab nõue, mille kohaselt reklaamsõnumeid peab tootma saadete tootjatest erinev juriidiline isik, Mediawet'iga siseriiklikele asutustele kehtestatud keelule edastada kaubanduslikku reklaami, sest selle levitamise õigus on telereklaami sihtasutusel (Stichting Etherreclame, edaspidi „STER”). Teiste liikmesriikide edastajatele kehtestatud kohustus mitte luua kasumeid kolmandatele isikutele olevat mõeldud selleks, et tagada raadioringhäälingu mittekommertslikkus, mille säilitamine siseriiklike raadioringhäälinguasutuste puhul on Mediawet'i eesmärk. Lõpuks on saadete tootmiseks eraldatava reklaamitulu kasutamise seotud nõude eesmärk pakkuda teiste liikmesriikide edastajatele vähemalt samaväärseid vahendeid kui need, mis on olemas liikmesriigi süsteemis, kus suurem osa STERi reklaamitulust katab raadio ja televisiooni töökulud.

22. Madalmaade valitsus väidab, et need piirangud on põhjendatud nõuetega, mis tulenevad kultuuripoliitikast, mille ta audiovisuaalsektoris on kehtestanud. Ta selgitab, et selle eesmärk on säilitada Madalmaade ühiskonna eri osade, eelkõige ühiskondlike, kultuuriliste, usuliste või filosoofiliste osade sõnavabadus niisugusena, nagu see peab avalduma ajakirjanduses, raadios või televisioonis. Reklaamitegijate liiga suur mõjuvõim saadete väljatöötamisel võib aga selle eesmärgi saavutamise ohtu seada.

23. Niisuguses tähenduses mõistetuna võib kultuuripoliitika mõistagi kujutada endast üldist huvi esindavat mõjuvat põhjust, mis õigustab teenuste osutamise vabaduse piirangut. Nimelt on mitmekesisuse säilitamine, mida soovitakse tagada selle Madalmaade

poliitikaga, seotud sõnavabadusega, niisugusena, nagu seda kaitseb inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikkel 10, ja see kuulub ühenduse õiguskorras tagatud põhiõiguste hulka (14. mai 1974. aasta otsus kohtuasjas C-4/73: J. Nold, Kohlen- und Baustoffgroßhandlung v. komisjon, EKL 1974, lk 491, punkt 13).

24. Sellegipoolest tuleb tõdeda, et niisuguse kultuuripoliitika ja välismaa raadioringhäälinguasutuste struktuuri puudutavate tingimuste vahel ei ole tingimata seost. Mitmekesisuse tagamiseks audiovisuaalsektoris ei ole sugugi hädavajalik, et liikmesriigi õigusaktidega sunnitakse teistes liikmesriikides asuvaid raadioringhäälinguasutusi juhinduma Madalmaade mudelist, kui nad soovivad eetrisse anda just Madalmaade vaatajas- ja kuulajaskonnale mõeldud reklaamsõnumeid sisaldavaid saateid. Et tagada mitmekesisus, mida ta soovib säilitada, võib Madalmaade valitsus väga hästi piirduda sellega, et töötab asjakohaselt välja omaenese asutuste staatuse.

25. Välismaa raadioringhäälinguasutuste struktuuriga seotud tingimusi ei saa niisiis pidada tingimusteks, mis on objektiivselt vajalikud niisuguse üldise huvi nagu mitmekesisuse põhimõtet järgiva riigi radio- ja televisioonisüsteemi säilitamise tagamiseks.

B – Reklaamsõnumitega seotud tingimused

26. Madalmaade valitsuse sõnul ja vastupidi komisjoni seisukohale ei ole ei keeld anda reklaamsõnumeid eetrisse teatud päevadel, selle kestuse piiramine ega ka kohustus, et need oleksid reklaamidena ära tuntavad ja eristatud kava muudest osadest, diskrimineerivat laadi. STERi osutatavate teenuste suhtes kehtivad samad piirangud. Madalmaade valitsus viitas selles osas Mediawet'i artiklile 39. Sellest õigusaktist selgub, et Commissariaat voor de Media annab STERile riigi võrgus vabaks jäävat eetriaega ja seda tuleb teha nii, et riigi raadioringhäälinguasutuste kavad ei katkeks. Lõpuks ei anta sama artikli kohaselt mingit eetriaega pühapäeviti.

27. Selles osas tuleb kõigepealt rõhutada, et üldist huvi esindavate mõjuvate põhjustega võib õigustada niisuguseid reklaamsõnumite edastamise piiranguid nagu teatud toodete reklaamimise keeld või reklaamikeeld teatud päevadel, sõnumite kestuse või sageduse piiramine või piirangud, mille eesmärk on võimaldada kuulajatel või televaatajatel mitte ajada kaubanduslikku reklaami segi kava muude osadega. Niisuguseid piiranguid võib nimelt kehtestada tarbijate kaitsmiseks liigse kaubandusliku reklaami eest või kultuuripoliitika eesmärgil kavade teatava kvaliteedi säilitamiseks.

28. Seejärel tuleb märkida, et kõnesolevad piirangud puudutavad ainult just Madalmaade vaatajas- ja kuulajaskonnale mõeldud reklaamsõnumite turgu. See turg oli ka ainus, mida puudutas Kabelregeling'iga kehtestatud reklaamikeeld, mis andis alust eelotsuse küsimuste esitamiseks kohtuasja Bond van Adverteerders raames (vt eelnimetatud 26. aprilli 1988. aasta otsust). Isegi kui reklaamsõnumid käsitlevad tooteid, mida võib tarbida Madalmaades, tulevad piirangud mängu ainult siis, kui sõnumeid edastatakse koos hollandikeelsete saatetega või hollandikeelsete subtiitritega saatetega. Lisaks võib need piirangud kõrvale jätta, kui tegemist on hollandikeelsete saatetega, mida edastatakse Belgias Belgia hollandi keelt kõnelevatele elanikele.

29. Erinevalt Kabelregeling'ist ei anna Mediawet'i siin nimetatud õigusnormid enam kogu just Madalmaade vaatajas- ja kuulajaskonnale mõeldud reklaamsõnumitest saadavat tulu STERile. Reguleerides nende sõnumite ülekandmist, kitsendavad need siiski konkurentsi, mida võivad STERile sellel turul pakkuda välismaa raadioringhäälinguasutused. Nõnda kaitsevad need ikkagi – olgugi vähemal määral kui Kabelregeling – STERi tulusid ja teenivad sama eesmärki kui varasemad õigusnormid. Nagu Euroopa Kohus sedastas oma eelnimetatud 26. aprilli 1988. aasta otsuses kohtuasjas C-352/85: Bond van Adverteerders jt v. Madalmaade Kuningriik (punkt 34), ei saa see eesmärk aga õigustada teenuste osutamise vabaduse piiranguid.

30. Seega tuleb liikmesriigi kohtu esitatud teisele ja kolmandale küsimusele vastata, et niisugused piirangud nagu kõnesoleval juhul ei ole õigustatud üldise huvi mõjuvate põhjustega.

Kohtukulud

31. Euroopa Kohtule märkusi esitanud Madalmaade valitsuse ja komisjoni kohtukulusid ei hüvitata. Et põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus liikmesriigi kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus.

Esitatud põhjendustest lähtudes

EUROOPA KOHUS,

vastates Madalmaade Raad van State kohtuosakonna 30. augusti 1989. aasta otsusega esitatud eelotsuse küsimustele, otsustab:

1. Niisugused tingimused, nagu on kehtestatud Mediawet'i artikli 66 lõike 1 punkti b teise lausega, kujutavad endast EMÜ asutamislepingu artiklis 59 nimetatud teenuste osutamise vabaduse piiranguid.

2. Niisugused piirangud nagu kõnesoleval juhul ei ole õigustatud üldise huvi mõjuvate põhjustega.

Mancini

O'Higgins

Mointinho de Almeida

Rodríguez Iglesias

Díez de Velasco

Slynn

Kakouris

Joliet

Schockweiler

Grévisse

Zuleeg

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 25. juulil 1991. aastal Luxembourgis.

Kohtusekretär

Koja esimees presidendi ülesannetes

J.-G. Giraud

F. G. Mancini